

ОУК

Місячник Об'єднання Українських Комбатантів

Число: 3.

Грудень 1953

Рік видання I

Героїчному українському підпіллю на Рідних Землях, Легендарним воювачам УПА, Головному керівництву революційно-визвольної боротьби на Рідних Землях, Всьому українському народові, Обом Українським Церквам, Проводові ЗЧ ОУН, Всій українській еміграції та українським воювачам, нашим читачам, прихильникам, симпатикам і співпрацівникам редакції Місячника ОУК бажає веселих і щасливих Різдвяних Свят! Христос Рождається! Славте Його!

РЕДАКЦІЯ «ОУК»

Одна й неподільна

Всі народи з великою радістю святкують Народження Христа, який приніс в світ Слово Істини, Який народився, щоб спасти світ. Недаром і український народ з таким сентиментом обходить це свято і з такою інтимністю зустрічає його в Святий Вечір. В княжі часи і в часи наших великих гетьманів — це свято святкувалося радісно, весело. Народ тишився з приємством Спасителя світу, та із своєї свободи і величі Української Держави.

Проїшли віки, і Боже Провидіння призначило нашому народові тяжку долю терпіння. Господь хоче іспитати той народ, який безсумніву є вибраним народом Божим. Продавали ми своє Призначення усім: татарам, Москові і Варшаві. Ми працювали для чужих народів, але не для того, щоб їх облагородити. Лише для того, щоб вони могли пізніше оплесками, ніби то своєї «культури», тримати в тюрмах інші народи. Ці наші татарські люди продали нашу Батьківщину.

Коли приходять Свята Різдва Христового мусимо пригадати собі минуле і подумати про прийдешнє.

Коли в Святий Вечір весь український народ тут, на чужині, засяде за стіл, щоб спожити багату кутю, хай запалить свічки в пам'ять тих, що віддали життя своє за Україну. Тисячі, мільйони українців, на протязі своєї історії, несли найдорожче, життя своє, в офіру для України. Вони полягли переважно на весну свого молодого життя і це є дороговказом для наступних поколінь. Життя, навіть молоде, є нічим в порівнянні з волею Батьківщини. Вони полягли не для абстрактних ідей, не для слави своєї, вони лише віддали своє молоде життя за гонор і життя своєї Батьківщини.

Коли нам здається, що пролята кров була пролята надаремно, то це лише наше покоління, у виправданні своєї недолугості, може казати. Коли б не було крові — не було б і політичної еміграції; була б мертвучи-

на і тут і там. Посіяне зерно завжди дає плоди чи раніш чи пізніш. Кров, що її проляли у всіх часах наші найліпші, найсвідоміші і найвідважніші юнаки, принесе врожай і певно вже швидко. Не жалоби і не плачу вимагають полягли, а жадають боронити Батьківщину, так, як вони боронили. Це їх заповіт і ми мусимо, якщо вважаємо себе українцями, його виконати.

Святий Вечір хай буде для нас не тільки Вечер спогадів про поляглих, але й усвідомленням наших обов'язків супроти України. Немає значення, що очі наших поляглих замкнулися перед остаточним рішенням боєм. Має значення їх заповіт. Нам не вільно зректися або зрезигнувати з дальшої боротьби. Ми свідомі того, що без вільної України не буде спокою в світі. Господь Бог карає нас за наші прогріхи, котрих у нас ще й досі багато. Але Провидіння й нагородить нас, якщо ми будемо в це твердо вірити і якщо ми щоденно й кожної години, де б ми не були, і щоб ми не робили, будемо пам'ятати про наш обов'язок боротьби і не тільки на словах, але й на ділі. Якщо можемо зараз життя своє віддати за Батьківщину, то віддаймо те, що можемо і що в силі дати.

Ми боремося за визволення в першу чергу нашої Батьківщини, але рівночасно за визволення цілого людства з лабетів неправди, жорстокости і ненависти. Ми боремося за людину майбутнього: вільну, гуманну, християнську.

Тому Свята Різдва Нашого Спасителя пригадують нам, що прийде

День, коли полягли промовлять голосно: «ми полягли за волю всіх поневолених, всіх потерпілих, всіх переслідуваних, а ви, що по нас приходите, маєте продовжувати нашу справу. Ні клаптя Української Землі ворогові; з ворогом не переговорювати треба, ворога треба перемогти. Вільна, Незалежна і Соборна Українська держава, одна, неподільна, має бути вашою метою».

Хай же кожний з нас в цей Святий Вечір згадає заповіт наших поляглих, а День Народження Спасителя присвятить добрим ділам, а в першу чергу нашим національним справам. Так довго, як довго Україна буде в руках нашого ворога, Свята Різдва не мають бути для власного упрямлення, не для обжерства і піятики, не для гарних побажань, а для громадження капіталів на фонд Визволення України.

Коли б всі ми усвідомили собі цю потребу так само, як в свій час усвідомили це жиди, і збирали великі капітали, ми вже б мали свій Край вільним. Нас тут на еміграції є понад мільйон. Вистарчить, коли кожний призначить на Визвольний Фонд одну п'яту того, що він видасть на Свята для власної приємности і заплатити за картки з святочними побажаннями. Мало є бажати, треба ділом доказати свої побажання. А діла то у нас й бракує. Я незаможна людина дозволю собі переслати до Редакції нашого місячника десять марок, з тих грошей, що видав би на свята і кличу всіх українців цілого світу послідувати моєюму прикладові.

Клим Правдич

Віра наша — незламна

Рік за роком зустрічаємо ми, в розсіянні суцї, на чужині, наше рідне величаве Українське Різдво!... Зустрічаємо на чужій землі, в чужому оточенні, серед чужого світогляду... але з українським серцем, з душею, що в Різдвяний Святвечір перебувають на Рідних землях. Доля судила нам ще раз святкувати на чужині наше Святе Різдво. Одні святкують далеко за океанами, інші, в Європі

— ближче до Українських Земель... Одні святкують в родині, другі в культурно-освітніх установах, ще інші — самітні. І як би ми не були розпорошені, в яких би умовах не святкували, але всі ми є одна велика, злотована українська еміграційна родина, що в український Святвечір Різдва Христового сидить за одним незмірно-великим символічним українським столом, в 40 мільйо-

новій родині української нації. Немає в 40 мільйонів українській родині 12 традиційних страв, немає у нас власної вільної держави, немає у нас своїх величавих вільних Різдяних Свят, таких, як би ми їх святкували в Самостійній Соборній Українській Державі. Але є у нас сила духу, сила ідеї, віра в правдивість нашої української справи, в її перемогу. Є у нас незламна віра в нашу справедливу боротьбу, у якій українське героїчне революційне підпілля проливає свою кров, кладе своє життя за здобуття українському народові, віковичної, незалежної йому держави. І в той час, як ми на еміграції вільно святкуємо Різдяні Свята, наше героїчне підпілля, наше ОУН — УПА, її провід УГВР, і в Різдяні Свята невимовимо і безупинно веде жорстоку боротьбу з ворогом України, — Москвою. В ім'я української ідеї вони відреклись батьків, матерів, братів, сестер і в глибокому, небезпечному підпіллі ве-

дуть криваву боротьбу з окупантом України... Тому, особливо в цей день ми, воляки, мусимо бути серцем і душею з нашими побратимами по зброї, з воляками легендарної Української Повстанської Армії, з нашими друзями революціонерами героїчної ОУН. Їм перше і найпочесніше місце за нашим, українським символічним Святоріздяним вечірнім столом. Бо вони, а з ними весь український нарід на Рідних Землях, як та вифлемська зірка, керують нашим життям на еміграції, дають нам насаги та вказують шлях до майбутнього, до того дня, у який народиться велика вільна незалежна Українська Держава.

Лицем до Краю! Всі сили, знання, спроможности, матеріяльні і моральні середники та засоби відаваймо Рідним Землям в боротьбі за визволення від окупанта! Сміливо дивимось вперед! Гартуймо себе, зміцнуймо свої сили! День народження УСРДержави наближається!...

ЛЮБОМИР РИХТИЦЬКИЙ
хор. 1 УД УНА

За духову соборність!

ДО РОКОВИН 22 СІЧНЯ 1918 І 1919 РОКІВ

Рік-річно весь український нарід із пієтизмом та любов'ю святкує кілька найважливіших історичних дат, що стали наріжними каменями у побудові нашої національної свідомости, а що за тим йде — і нашої державности. Серед цих дат чи не найвизначніше місце займає день 22 Січня — свято самостійности і соборности України, свято, що його із справжньою пошаною святкує дійсно вся Україна.

Самостійність і соборність — це два слова, що символізують собою по суті всю нашу національну, визвольну політику, ба що більше, вони лягли в основу ідеологій всіх українських модерних політичних напрямків — за винятком одного, оплачуваного та підтримуваного чужими, ворожими силами: комунізму.

В історичному аспекті треба ска-

зати, що самостійність, як гасло, як прапор нового українського відродження, скоріше знайшла собі доступ до українських сердець, бо вона була більше запальна, більш, так сказати б, темпераментна для української душі і це знайшло навіть свій вислів у послідовності обидвох наших найбільших дат. Самостійність проголошено у Києві 22 Січня 1918 року, у Львові актом і чином 1 Листопада 1918 року, а соборність знайшла свій вияв щойно кілька місяців пізніше, 22 Січня 1919 року, як політичне і бойове завершення наших Визвольних Змагань. Хоч не вдалось нам нашого, висловленого тоді вже бажання, втримати, хоч наші слабкі, незрілі ще бойові сили не втримались перед чужою навалю, проте ці дати поставили край всяким ворожим нам спекуляціям, а прого-

лошені тоді нашим народом документи його власної, свободної волі стали для нас базою всіх наших майбутніх починів. Нам не треба вже перекопувати світ, що ми дійсно волі хочемо, бо ми вже це давно сказали і обильно злили кров'ю. Нам прийдеться тільки проголошену і наголошену нашу волю відновити, що й сталося на одному етапі наших новітніх змагань у Львові, дня 30. Червня 1941 року.

Самостійність кожного народу, це без сумніву його найвище добро і найближча мета і не диво, що це слово таке близьке людській душі та таке для неї ясне і зрозуміле. Самостійність знаходить своє найкраще і всім ясне оформлення у державі і саме за цю державу йде такий довгий і завзятий бій українського народу. Для нас немає нічого над нашу самостійність і коли ми зуміли досі стільки жертв за неї покласти, ми зуміємо це зробити і в майбутньому, без сумніву. Наша самостійність оформлена нашою вимріяною, вільною державою, так вже вросла нам у свідомість, що сьогодні немає ні-одного українця у світі, який цього не відчував би, або в це не вірив.

Але так, як саме почуття волі і незалежності, питома кожній людині, вдається дуже скоро оформити у душах навіть примітивних народів, так вже далші політичні атаки вимагають великого національного освідомлення та зрозуміння, як взагалі кожний акт, що базується вже не на самих тільки почуттях. Бо коли про почуття йдеться, тоді немає правди діти, соборність України тільки частинно могла у серцях шукати відгуку. У часи Визвольних Змагань Україна щойно єднала свої змагання, зливаючи кров із всіх земель в одне національне річище воєнних жертв і тому, коли самостійність жевріла вже сотнями та тисячами років, вибухнувши ясным вогнем у свій час, соборність тоді щойно усвідомлялась широкими масами українського народу, що дозрівав цим способом не тільки до примітивного, азійсько-африканського півколоніального державництва, але дозрівав до повного усвідомлення своєї місії на межах двох таких важли-

вих континентів, як Європа та Азія, дозрівав до повного усвідомлення своєї історичної відповідальності не тільки перед власними, майбутніми поколіннями, але перед цілим світом, перед всесвітньою історією.

І саме тому таке незвичайно важливе та дороге для нас сполучення ідеального спрощення нашої національної ідеології до слів: самостійність та соборність. Акт Соборности Українських Земель став документом повної зрілості Української Нації і фундаментом її майбутньої, вільної держави. Цей акт, ця сила, що лягла в його основу примусила навіть нашого найгіршого ворога — Москву, діяти по лінії цих бажань, яких за браком сил ми не змогли у свій час зреалізувати. Хоч і під катівським чоботом Кремля, проте довелось навіть хочби в ім'я власних інтересів об'єднувати українські землі, щоб заспокоїти хоч частинно вулкан, що дрімає у серцях сорокамільйонного народу на всіх просторах України. Будьмо впевнені, що не з пошани і не з любови до нас довелось Москві толерувати фантазмагорію української «соціалістичної» державности та наголошувати повне об'єднання українських земель. У Ялті, вчасно весною 1945 року прийшлося Сталінові в оборону московських домагань прилучити до УССР всі західні українські землі, вжити вислову: що ж скажуть українці, коли я їм цього не зроблю?! Українці своє й так йому виразно сказали, але Москва могла хоч на часок вжити аргументу, мовляв, бачите, ми вам вже всі ваші землі об'єднали, чого ж хочете, чому не жити нам разом...! Як не як, а західні держави таки толерують акт соборности і Вінстон Черчил признає без надуми права України до її західних областей, як теж до Карпатської України та Буковини. Це теж не з любови для нас, а тільки тому, що такий акт, як акт соборности становить вже високий ступінь національного розвитку, а одинокий безспірний закон, що без сумніву не викличе у нікого застережень каже, що історія ніколи не завертається назад. Ніколи!!

Досягнути у матеріальній площині об'єднання українських земель

вже у 1919 році, український нарід розпочав в цей день іншу фазу свого розвитку: фазу свого духового об'єднання, штучно стримуваного ворогами та окупантами України впродовж довгих сторіч. Цей процес духового оновлення, об'єднування України до сьогодні не закінчився. Приходиться сказати, він щойно як слід розпочався. Цього об'єднання не можна нажалі перевести жодним актом чи документом, як у політичній площині, повторяємо, нажалі. Бо вже був би час, щоб це об'єднання знайшло у нас всіх таке саме зрозуміння, як акт соборності. Ясна річ, ми всі здаємо собі справу, що воно так легко нам не прийдеться. Не легко поєднати різні темпераменти, різні способи виховання, різні погляди на світ окремих віток нашого великого народу. Не легко погодити й наші політичні переконання, хоч — здавалося — нічого легшого не може бути! Але у нас всіх мусить спершу збудитись свідомість величезної історичної ваги теперішньої хвилини. Саме тепер, коли всі годинники світу вказують на п'ять хвилин перед дванадцятотою, треба нам безумовно усвідомити важливість цієї історичної шанси для наших самостійницьких змагань. Якщоб це усвідомлення у нас вже вкорінилось, не було б трудно довершити духового об'єднання, своєрідного акту духової соборності України. Щойно це був би момент повної зрілості нашої нації не тільки до її державницької ролі, але до її місці на Сході Європи. Бо наша держава буде тільки знаряддям у наших руках до виконання цієї величезної, духової, культурної місці відродження знищених большевизмом та русифізмом країн і народів Європи та Азії. Ми не зможемо оминати цієї ролі, яку нам накидає історія. Ми мусимо її взяти на себе і ми мусимо її як слід, з успіхом у історичному аспекті виконати. А це є можливе тільки при повному духовому об'єднанні наших мас, наших станів, наших політичних середовищ, наших думок навіть. Бо й свобода думки має свої межі, хочби вже на мурах за-

ведень для нервово-хворих, не кажучи про національний інтерес та політичну етику й мораль.

Ми не будемо бавитись у пророцтва і твердити, що наше духове об'єднання вдасться нам довершити. Воно вдасться тоді, коли ми того захочемо, але тоді ми всі, і ви, і ми, і вони мусять того забажати. Ми зате можемо легко вказати на наслідки браку такої української духової соборності. Вони будуть катастрофальні.

Перш усього, помімо актів 22 Січня 1918 та 1919 року, помімо акту відновлення незалежності 1941 року, помімо всіх жертв, помімо мільйонів трупів і річок крові нам не вдасться збудувати самостійну державу. Це не на вітер кидані слова. Ми ще раз повторяємо: без повного духового об'єднання нашого народу довкола своєї одиноїк ідеології, без духової соборності, нам не вдасться збудувати вільної, української держави, хочби ми ще раз стільки крові за неї пролили. Пусті всі наші присяги, пусті всі наші академії, гимни, пусті політичні програми та відочого політичні партії, якщо нам не вдасться досягти духової соборності. Держави без цього не буде!

А це основне й найважніше. В своїй хаті своя правда і сила і воля, без неї цього всього не буде. Наше покоління піде знов під суд історії із лихим свідомством. Його наслідком буде дальше поневолення України, дальше винищення нашого народу, дальше випалювання нашої культури — аж доки із України нічого не залишиться.

Ми хочемо вірити, що у дні великих річниць 22 Січня ми призадумаємось над суттю цих свят, а може тоді нам легше буде цю суть зрозуміти і вдихнути у неї живого духа. Найвищий час, щоб нам це вдалося зробити, бо справді останній раз доля дає нам нашу велику нагоду. Не прогавмо її тільки тому, що ми малі люди і не можемо здобутись на велич духа! Це духове провалля ми мусимо переступити і збудувавши між нами всіми духовий міст — нарешті дійти по ньому до нашої історичної мети.

Друга світова війна

(Продовження)

Рівночасно з наступом на Голляндію відбувся наступ на Бельгію. Почався він також від бомблення ворожих летовищ. Також бомблять передмістя Брюссель, Антверпен і Намур та найважливіше вузлове місто для залізниць Смелле.

Паніку мали засадничо викликати парашутисти. Вони мали обсадити мости на Маас біля Маастріхт (голландську) і через канал Альбрехт біля Бірідгам, Вельдвельт і Вроенговен та кріпость Ебен-Емаель. Відвага німців була незвичайна, як видно з двох зголошень. «Частини випадають з безмоторових літаків поза мостами Вроенговен, Вельдвельт і Бріедген під-час бомблення рівночасно іншими німецькими літаками весь той сектор.

Освіжі частини, скріплені парашутистами, заскочили, оборону мостів із заду і забирали в полон. Артилерія форту Ебен-Емаель, яка мала охороняти ті мости, була оволодита новим способом воювання.

Кілька безмоторових літаків осідає на кріпості вночі. Залози тих літаків вдається вибуховим матеріалом унещкідливити армати кріпості.

Хорообрість і незвичайна відвага кількох вояків, які захопили міст на Маасі є неймовірною історією, що перешкодить дотепер знані випадки.

Один чоловік в цивільному одязі підходить до вартового на східному відтинку моста і прохає того о дозвіл поговорити в якійсь справі з другим вартовим на західнім скраю моста. Той вартовий дозволяє йому на це.

Той переходить через міст до того вартового по короткій розмові підходить ще з своїм другом до вартового назад. Той другий друг стріляє вартового по ганстерськи і кидається на другий берег, де розострює міну приготовану до висадження моста. Підчас того, як це чинить той другий, то перший пориває кріс вартового і тим унеможливує яку-небудь допомогу вартовим і перешкоджування роззброєння міни.

Дія ця так зіграна в часі, що то можна назвати геніяльною координацією праці між вояками і частинами різних зброй. По кількох хвилинах спадають також парашути німців, і безмоторові літаки з залозами на район кріпості і обсаджують найважливіші місця і нищать армати.

Ті кріпості бельгійців в полудні від Маастріхт і на півдні від Лієге (читай Ліже) були так сильні як які-небудь в Мязінот-позиції. Ебен-Емаель кріпость була так сильна, що бельгійці сумнівалися чи взагалі хто буде пробувати її здобути.

Около 120 вояків під командою лейтенанта Вітцінг спадають на кріпость і паралізують обсаду кріпості цілковито. Дня 11. вдається німцям дістатися вже на лівий берег каналу Альберта і переїжджає там мостом одна панцерна дивізія та через Тонгрес йде наперед.

Тому, що через це були загрожені оборонні позиції над цілим каналом, мусіла вся оборона (4. і 7. дивізія бельгійська) вицофатися аж на позицію Антверпен-Намур, де злучилась з французькою і англійською арміями.

Про цю подію — бої в Бельгії треба особливо згадати перед студіями пізншого французького фронту, бо ті події мали особливе значення і то глибокої психологічної природи на зміну психологічного наставлення цілого французького народу і особливо армії.

Хоч французький нарід і армія пізнали це вже, що Польща і Норвегія впали головно через перевагу німецького летунства, то вони почали своє завдання оборони доперва вивчати тоді, коли вже загули і в них сирени.

І хоч дивно то звучить — то нажаль, той алярм протилетунський спричинив більше замішання і паніки, чим самі бомби. Паніка зростала застрашаючо у великі круги і простори, і з збільшувалася через страх перед парашутами і саботажистами. «Кожний бачив спадаючих парашу-

тів, кожна людина була підозріла як п'ятоколонник, навіть старшини заприязнених держав, а також курієри в рангах старшин і бійців з важкими наказами, були задержувані і арештовані французькими владами.

Той терор, сполучений з гібовими голошеннями через радіо, підсичував паніку бельгійців в жахливу втечу з краю.

Десятки тисяч їх перебігало французьку границю, вулиці і шоси заблокували, атакували залізничні двірці, розповсюджували неймовірні вістки, рабували споживчі крамниці і бензинові стації, і викликували тим усім таке загальне замішання, що утруднювали пересування військ а

денеде зовсім унеможлилювали рухи армії.

А під охороною такого замішання, йшли німці на Брюссель і переходили Ардени.

В «Зольдатенцейтунг» з дня 24. 8. 53. чис. 39. є також цікаво описаний перехід границі і здобуття того славного форту ЕБЕН-ЕМАЕЛ. Постараємося подати його в скороченню також. Про такі вчинки героїських воєнків варто особливо нам згадати, бо, нажаль, появляються в нашій пресі і то навіть військові думки, що зараз рішає лише машина, число і т. і. Ні, рішає і буде рішати завжди дух людини, патріотизм і відвага.

К. П.

Вивчаймо нашого ворога

Наші українські, еміграційні військові видання неодноразово на своїх сторінках підкреслюють, про потребу вивчання та докладного знання нашого ворога. Кожному українцеві, національно свідомому, для якого метою життя є Самостійна Соборна Українська Держава відомо, що нашим ворогом є Росія — ССРС з Москвою у проводі, з її КПСС, адміністрацією, вислужниками, прихвостнями, зрадниками поневолених націй, з її російським народом, який складає в советській армії основний кістяк. Сьогодні іншого ворога для нас не існує. Ми не виключаємо з числа наших ворогів і тих, які свідомо допомагають Москві та співпрацюють в інтересах Москви на еміграції. Але ті вороги є ворогами другої черги. Ворогом черга 1 була, с і буде покищо Москва.

По смерті Сталіна, після 19-го з'їзду КПСС, 5-ої сесії Верховної Ради ССРС та вересневого пленуму ЦК КПСС, в ССРС у всіх галузях господарства йдуть величезні зміни і процеси. Ті процеси спрямовані не на піднесення добробуту населення, як про те галасливо твердить советська влада в ССРС. Навпаки — вони спрямовані, щоб режим і устрій зміцнити. Бо натиск на збільшення продуктів широкого вжитку та збіль-

шення харчів і продуктів споживання — говорить за те, щоб «підняти» в очах підлеглих авторитет партії та уряду, та довести, що компартія, мовляв, в першу чергу турбується за добробут населення. Але збільшення товарів широкої потреби та харчів споживання в першу чергу диктується вимогами підготовки до III світ. війни. І підготовки в найскоршому часі — терміном 2-3-х років. Большевики ураховують, що під час III світ. війни вони будуть або переможно посуватись вперед, або будуть відкочуватись в глибину просторів ССРС та Азії (Китай, Манджурія, Монголія, Середня Азія). Як в першому, так і в другому випадках, війна вимагатиме величезного накопичення харчових та інших матеріалів для резерви. Знаємо, як безоглядно нищились всі господарські середники та накопичені резерви большевиками під час другої світової війни. Большевики також ураховують, що в третій світовій війні вже не буде Америки з «добрим серцем», яка поставала для ССРС в другу світову війну харчі, військове приладдя, зброю та інше. В III. світовій війні ССРС буде перебувати в іншому стані, як в другій. А особливо, зовсім відмінний буде її стан в часи блокаде. Лише тому зараз так гарачко-

во тисне Москва на величезне збільшення твариноводства, товарів широкого вжитку, шовкової тканини (для парашутів), хліба, молока, м'яса, консерв, бавовни (порох) і т. д.

З другого боку маємо досить цікаві повідомлення з ССРСР про телефонізацію та автоматизацію. На перший погляд такі невинні речі, як загальна телефонізація МТС, колгоспів, сел, радгоспів, цілих районів, радіофікація і т. п. немов би свідчить про дійсну турботу влади за культурними потребами населення. На ділі ж, це знову підготовка до війни. Дислокація (схема і розташування її) телефонно-телеграфічної сітки, радіофікація, установка центральних автоматичних телефонних станцій в селах, МТС і колгоспах — в першу чергу передбачає військові потреби. Характерним в тому є те, що вся телефонно-телеграфна сітка переноситься під землю і буде прокладена кабелевою системою. Отже повітряні дроти відсутні. Такі міроприємства унеможливають знищення телефонної сітки партизанами. Але уможливають дії і зв'язок большевицьким шпигунам і диверсантам, які будуть перебувати в глибоких тилах «ворога» і можуть держати зв'язок телефоном підземними кабелями. Радіозв'язок сьогодні вже є середник ненадійний. Його можна легко перехопити, або перешкоджати іншими радієвими станціями.

Ще під час другої світової війни в Москві розпочали працю радіоспеціалісти, яким дано завдання створити такі радіоапарати (в мініатюрі), які можна було б вмонтовувати в міни. Отже таку міну з радіоапаратом можна заложити десь глибоко в тилах ворога, а потім радіохвилями з віддалі експлодувати. Між іншим большевики такий експери-

мент зробили в Києві, під час другої світової війни. Після двох тижнів, по зайнятті Києва німцями, головні будинки Києва, а зрештою і вся вулиця Хрещатик та Проріза були експлодовані. Досліді виявили, що будинки були підміновані мінами, які можна було експлодувати радіоапаратами на віддалі, (навіть з Москви).

Як довідемося — в Москві, в кінці листопаду розпочалась нарада науковців та спеціалістів в справі автоматичного регулювання та керування на віддалі. В нараді взяло участь 700 спеціалістів. Хоч, з зрозумілих причин, не подається які питання обговорила нарада, але для кожного відомо, що вона обговорила питання керування на віддалі літаками, ракетами, стрільнями, мінами і інш.

Цікавим є ще одна деталь, на яку ані наша загальна закордонна преса, ані наша військова еміграційна преса не звернули уваги. Міністр оборони ССРСР Булганін, на нараді 7 листопаду цього року в промові до советської армії підкреслив, що в біжучому році відбулись маневри всіх частин армії в місцях їхнього розташування та що советські військові конструктори озброїли армію новою зброєю. Отже коротко кажучи — маневри армії це було не що більше, як пересунення військових частин та накопичення в пунктах можливих боєвих дій в III світ. війні (в її початках), а нова зброя визначає нові кулемети, автомати, ракети та атомна зброя. Заява Булганіна була зроблена не лише для пропагандивного ефекту для світу та для підделого населення, але також, що большевицька армія до війни готова...

Вивчаймо ворога! Готуймо і себе до майбутніх військових дій в боротьбі за нашу Державу!..

Советська армія

Міністр оборони СРСР Булганін на нараді 7-го листопада 1953 року виголосив до советської армії, а тим самим і до всього світу хоч і коротку, але багатозначну промову. Основне в тій промові було те, що Булганін загрозив світові військовою силою СРСР, а тим самим перед армією підкреслив, що вона мусить бути вже приготована до військових дій. Сказав Булганін і про маневри армії, що відбулись в цьому році. На воєнній мові маневри визначають пересунення військ, накопичення, перегрупировка та підготовка всієї армії до недалекої війни. Лише так, а не інакше, військовики розуміють маневри.

Світ готується до третьої світової війни. Конгреси миру, світові мирові наради, різні протести проти війни, розгляд пропозицій в ООН по розбронню — все це звичайнісенький блеф з боку СРСР. Світ прямує до війни неухильно. Цілком зрозуміло, що з боку СРСР на полях, водах, в повітрі, під водою і під землею буде виступати советська армія. Нам, українським воякам сьогодні тяжко передбачити де ми будемо під час третьої світової війни. Але у всякому разі не на боці і не в лавах советської армії, а проти неї. Це вимагає від нас хоч дещо трохи знати про советську армію.

Советська армія свій початок бере від червоної гвардії, створеної Троцьким та Ленінім в 1917 році. На 1 січня 1918 року червона гвардія нараховує 100 тисяч вояків. Офіцерський склад — виключно бувші царські російські офіцери. В цей час з'являються Блюхер, Котовський, Фрунзе, Чапаєв, Щорс, Будьоний. 28 січня 1918 року Ленін підписав декрет про створення Червоної Армії, а день 23 лютого оголошується офіційним днем Червоної армії. Від того моменту большевики розбудовують посиленими темпами власні військові сили. 80% офіцерського складу червоної армії було з бувших офіцерів царської армії. В 1920 році кількість їх досягла понад 120 тисяч. В 1930 році

офіцерів бувшої царської армії в лавах червоної армії залишилось лише 8-12%. Вже в 1920 році з советських воєнних офіцерських шкіл випущено офіцерів 30 тисяч.

22 квітня 1918 року ЦК РКП(б) створює «Всеросійське бюро воєнних комісарів», яке потім переіменовується в ПУРККА (Політичне Управління Робоче-крестянської Червоної Армії). ПУРККА призначало до армії комісарів та переводило у всій армії політичну виховну і освітню роботу. «Комісар — представник комуністичної партії в армії» — так говорилось в положенні про комісарів. Основне завдання комісара — контролювати все військове та політичне життя військової одиниці, контролювати діяльність командирів. Комісар наглядав в армії над «залізною дисципліною». В 1920-21 роках створюються війська «ЧОН»: — частини особливото призначення. Вони створились при ЧеКа. Тепер це внутрішні війська МВД.

В 1937 році в армії не стало комісарів. Але не довгий час. Ще в 1932 році розпочалась т. зв. практика «єднання начал». Тобто, коли командир військової частини був членом партії, він одноразово виконував функції і командира і комісара. Знову ж таки 11 травня 1937 року, по розстрілі Тухачевського, в армії вводяться комісари, які є «уші і очі партії». Під час фінської війни виявилось, що в час війни, комісари лише шкодять, та втручаються в командирські справи. Отже 12 серпня 1940 року знову в армії комісарство знесене. Як відомо, що перший рік другої світової війни був для Росії — СРСР неуспішний. Армія несла великі поразки. Народи, поневолені Москвою, сотками тисяч здавались до полону. За «зраду» розстріляно декілька генералів. 16 липня наказом Сталіна знову в армії вводяться комісари, але війна довела, що комісари, замість допомагати, втручались в дії командирів, розстрілюють невинних вояків та командирів, віддають їх без причини під суд. Сталін був змушений, знову видати наказ про знесення посад комісарів.

10. жовтня 1942 року комісарів в армії не стало. Компартия ССРСР, генеральний штаб червоної армії, уряд ССРСР, весь час прямували, щоб створити советську армію з дисципліною часів німецького кайзера Фридриха II-го, але виховану в комуністичному напрямі. На червону армію покладалося завдання, що вона, як міжнародня комуністична пролетарська армія, завоює для Москви владу у всьому світі. Друга світова війна виявила, що армія не хотіла воювати, як армія інтернаціональна. Компартия ССРСР змінює тактику і проповідує для народу і армії, те, що

армія захищає «родіну», та являється російською патріотичною армією. Це було якраз те, чого потрібне для росіян. Крім духового патріотичного змісту в армії вводяться і зовнішні ознаки — пагони, медалі, офіцерські назви старої царської армії, спеціальну уніформу, а для старшин т. зв. «деньщиків»... Отже створюється окрема офіцерська каста, на взірць царської. А в 1948 році дозволяється демобілізованим старшинам носити уніформу і в цивільному стані, чого раніше не було.

(Продовження буде).

Є. ПОВГУЩИЙ

Різдво на фронті 1919

Це було 34 роки тому, а я так добре чую... наглий «алярм» о світанку на Різдво, на фронті під Равою-Рускою. На північно-західнім відтинку українсько-польського фронту в 1919 р. Наша батарея була 6 км. на схід від Рави. Стояли на тому самому місці майже місяць. Біля залізничного шляху на Жовкву було наше вогневе становище.

Розуміється, що багато одержало тоді відпустку на свята. Одні пішли до дому, інші святкували до пізньої ночі і заснули твердим сном...

Нагадую собі, що не одержали ми тоді жадного наказу, який пригадував би бути більше чуйним, бо ворог може використати наші свята, наш настрій і почати якраз в той час офенсиву. Спішно, не докінчивши Св. Вечерю, бо мав службу до півночі при телефоні, пішов до залізничної будки, та на «дідусі», але не вкуті будки, а на лавці, «куняв» до півночі.

На квартирі залишилась моя їдунка, майже повна з пшеницею, яку так любив їсти. А тепер жалів, що не забрав з собою.

Вже й заснув по зміні служби в той же будці. Був надто втомлений.

Ми, (телефоністи) повнили тоді службу щонаочі, по 6 годин, тому я не хотів йти на квартиру, а заснув в будці.

Раптом пробуджує мене крик

«алярм» та довгі ленти скорострільного вогню на переділлі.

Це проривається якийсь ворожий курінь, що прибув свіжий на фронт. Розібрані залізничні шини зложено, а проти нас підсувається поволі ворожий панцерний поїзд.

Заскочена, в дуже зменшеній кількості, наша піхота переходить на інші позиції. Вачимо не паніку, але таки загальний відворот з фронту. По короткім огні дістаємо наказ — «батерія переходить на іншу позицію взад, телефон скрутити, а потім дігнати відступаючу батерію». Досить немилый наказ скручувати дроти, коли все у відвороті.

Телефоніст на другому кінці получения відв'язав дріт від апарату — ми його скручуємо з місця, де була батерія. Вже ось під'їжджає панцерний ворожий поїзд і може перетяти відворот, ще залишений перед нами, піхоті. Тоді сталась мала подія, про яку ніколи не можу забути на Різдво. Хорунжий гуцул п. Г. (не подаю прізвища, бо не знаю, чи не залишився за залізною заслоною) просить команданта батерії, щоб дозволив йому виїхати: напроти ворожого поїзду і стріляти до нього безпосереднім вогнем.

Командир годиться, і хорунжий іде гальопом напроти ворожого панцерного поїзду тоді, коли весь фронт у відвороті

Це було шалене ризику. Батерія мала запряг кінний, отже досконало ціль до стріляння з поїзду. Але поїхав Г. і цільним вогнем задержав панцирний поїзд.

Ще одна подія затирилась мені особливо з того Різдва. Отже було це так:

Ми докручували вже наш телефонний дріт і хотіли рушити саньми, щоб догнати нашу батерію. Вачу, як добігає один піхотинець до нас і прохає взяти його на сани, бо він ранений. Ми не маємо часу перевірити чи то є правда, але в поспісі беремо його. Рушасмо, в дорозі питаю його, де він ранений. Я певний, що має може десь якусь малу ранку, бо так не міг би бігти кількясот метрів.

Він каже, що в груди дістав кулю. Ми не віримо, щоб з перешитою кулею грудьми можна так збігти з горбка і тому говоримо проте йому щиро.

Він розпинає однострій і сорочку. Ми з переляком бачимо рану — пробиті кулею груди.

Перев'язуємо його і питаємо, де взяв силу так зійти з горбка. Він каже, що страх перед полоном, одна думка — «не попасти в полон до ворога», гнала його рещтками сил до наших саней.

Бачив я опісля на тій війні, і в останній, другій світовій, багато ранених в груди, але такого випадку, щоб хтось з раною в грудях, міг так спокійно говорити і до того зробити до рогу неменш 300 м., я не бачив.

Хоч на Різдво й вицофались ми аж поза Жовкву, але по кількох днях, знову відбили втрачений відтинок і повернулись на старі позиції.

Вояцька завзятість, психічна сила, що перемагають марево смерти і дають величезну силу, залишилися в тодішніх «дротярів» на завжди в пам'яті.

3 чужої преси:

«Soldaten Zeitung» чис. 46. 1953 подає в статті під заголовком «Die Wandlung des strategischen Weltbildes» (що значить «Зміна або переміна стратегії світу»), як підготовляються обі сторони до третьої світової війни на підбігунових околицях. Особливо описує, як виглядає та підготовка в ССРСР на північно східному Сибірі, та американців на Алясці.

Большевики створили спеціальні дивізії, так звані «Особливі частини до АРКТИЧНОГО ВОЮВАННЯ». Тих дивізій є зараз около 6. Вони творяться з старших вояків 4/5 частин дивізій, рещта з рекрутів Сибіру. Виряд в зброю такий, щоб якнайменш треба було постачання (особливо автоматична зброя поодинокого бійця, та легкий «фляк» і «пак»). Цікава заправка таких вояків до будучої війни виказує заміри їх тактичного ужиття. Їх школять в діях воювання, а особливо в довгих походах, при 50° морозів, без полевих кухонь, без теплої страви взагалі, щоб улегшити постачання і зменшити табори. Одержують лише добре провірені лікарями консерви з м'ясом і вітамінами (так званий «пемікан») якесь мелене м'ясо.

До чого потрібна така заправка в походи?

Відомо, що деякі дивізії розміщені по таких гарнізонах на сході Азії, що є віддалені від Аляски на 75 км. Знаємо, як школили большевики свої частини в парашутних діях, ще до 1939 р. Тепер у них майже школяться всюди, в багато більший і докладніший формі. Отже плян їх зробити напад, на Аляску, щоб захопити якусь її найважливішу частину, начебто «причілок мостовий». Те зможуть зробити лише особливі частини. За ними звичайною морською дорогою вже переходитимуть інші дивізії.

Така висадка на Аляску має мати особливе психологічне значення. Подібно, як колись викликали німецькі парашути в Бельгії та Франції психозу паніки, так хочуть стратеги большевиків своєю висадкою, особливими дивізіями, викликати подібну паніку. Знаємо, як все були певні себе американці, що вони «далеко», і то так далеко від Європи та Азії, що їм нічого не грозить від напасників з континентів... Аж тут появляється вістка, що большевики «вже на американському континенті».

Можемо уявити собі, як поділає така вістка на настрої в Америці. Отже того хочуть перш усього досягнути більшовики. Однак крім того, будуть пробувати даліше продиратися в Алясці на схід і на полудне.

Тому також і вярджєня дивізій в 30 гірських гарматок малого калібру кожна.

Підготовка в більшовиків йде завзято і консеквентно. Їм байдуже скільки вимерзне вояків під час походів, без теплої страви, в Сибірі. Головне, щоб решта була загартована і направлена до нападу на Аляску.

Як до того підготовляються американці, щоб відбити такий напад?

Відомо, що Аляска була колись власністю Росії. Власне американці добре оцінили всякого роду значення Аляски (зпершу лише економічне) і тому відкупили її від Росії.

Як уважно розглядають американці зараз це питання видно із слів Рогера, генерала, шефа штабу американських збройних сил на Алясці. Він сказав — «Захоплення навіть малими советськими силами Аляски, навіть малої частини, буде вказати всі збройні сили Канади і до половини всіх сил американських».

З того бачимо, як солідно оцінив він загрозу з того фронту. Американці підготували там оборону, перш-усього, повітряну. Зараз командир американських збройних сил Аляски, генерал Віліям Е. Кепнер вважає можливим, що більшовики нагло зроблять висадку парашутну на Аляску. Тому й наказав, щоб день і ніч патрулювали мисливські літаки побережжя Аляски.

Створено цілий ряд повітряних баз. На Алясці знаходяться три з'єднання повітряної фльоти. До того около 15 000 наземних вояків. Дві такі піші групи, в силі около полку, є готові стало до того, щоб їх перекинути в потрібне місце.

Всіх сил разом начислює зараз таможна американська оборона около 40 000 вояків (вчислюючи і моряків).

Президент Айзенгауер сказав: «Аляска — то, здається, найслабша частина нашої цілої оборони».

Тому розуміємо тепер значення, яке мусять класти американці на створення відповідних збройних сил в Європі з європейців, щоб мати свої

сили до оборони свого континенту в можливо більшій кількості.

Примітка редакції. Знову забувають стратеги світа на слова великого стратега і військового філософа Клявзе-віча: «Росію можна побороти лише з внутра». То значить внутрішньою революцією її невдоволеними уярмленими народами. Накаль, американці бачать Аляску добре, але замилюють їм очі московські емігранти про кращі можливості війни і покорення — кличем — «свобода поневоленим народам Москвою».

-Франція також підготовляється

Американці випробовують свою нову зброю десь на самітніх островах Тихого Океану. Більшовики мають місце у безмежному Сибірі. Англіїці для цієї мети мають терен у рідко заселеній Австралії. А де Франція випробовує свою зброю? Французька лябораторія лежить десь у середині Сагари, так само добре хоронена від небажаних гостей і їх небезпечної цікавості.

У Франції знаходиться оповите тасмницею місце, де гарячково працюють вчені над скріпленням сили і доцільности французької зброї. Десь між Парижем і морем, над річкою Сеною, лежить містечко Вернон. Воно таке саме, як сотки других містечок у Франції, тільки може ще більше знищене. Міст через Сену ще й досі той, що його збудували американські сапери по інвазії в Нормандії. Військовий Вернон лежить на другому березі Сени серед густо заліснених, на перший погляд, немов би незамешкалих горбів Ціла околиця добре хоронена перед небажаними очима. Властивий табір складається з цілого ряду будинків, далеко від себе віддалених і майже ізольованих від світу. Там, під опікою французького Генерального Штабу, зайняло около 500 вчених і техніків, котрі мають до диспозиції добре влаштовані робітні. Вони займаються будовою нових родів зброї. Все це називається Інститут для Баллістики і Аеродроміки. Тепер головна увага вчених цього т. зв. «Інституту», звернена в слідуючих напрямках: конструція літаків, ракет, та кермованих стрілен. Засади, на підставі яких

об'єкти притягають до себе стрільна, є добре відомі і слідує старання, щоби їх якнайкраще удосконалити. Беруться тепер під увагу швидкості понад швидкість голосу, і вдалось вже збудувати стрільна, які є кермовані, а швидкість їх виносить около 5 000 км. на годину. Високо стріляти є другим завдання, і під цим оглядом вдалось досягнути поважні успіхи. Всю збудовану у Вернон зброю випробовується власне десь у серці Сагари.

Коли підсумувати працю Інституту, то вона ділиться на слідуєчі проблеми:

1. Якнайбільша швидкість.
2. Якнайбільша висота.
3. Автоматичне кермування стрільна до цілі.
4. Кермування на віддаль.

Якого роду зброю хочуть збудувати французькі вчені? Які оборонні завдання цієї зброї? Майже певне, що шукають ефективної можливості оборони проти налетів повітряних флот, а може і проти атомової бомби.

Слабим місцем атомової бомби є її тягар та те, що вона мусить бути перевезена повітрям на більшу віддаль. Отже можна тут її унешкідливити, маючи до цього відповідні середники. Французи стараються ці середники винайти. Оскільки вченим з Вернон це вдалось, є військовою тайною. Фактом остається те, що у Вернон працюють не тільки для добра Франції, але і для добра цілої західної Європи.

С. Рен

Переписка редакції:

Друже Станків! Щиро дякуємо за допис. Поміщемо радо. Подайте чи помістити з Вашим прізвиськом чи псевдом.

Пані Процайло! Нас незвичайно зворушило, що Ви бажаєте замовити наш місячник для того, щоб перечитувати його своєму сліпому мужеві. Посилатимемо Вам його стало. Просимо не пересилати нам оплати, як згадуєте, бо від Вас такої не можемо брати. Нам приємно, що навіть сліпий комбатант, бажає слухати читання нашої преси.

Важасмо Вам всего найкращого, особливо щастя з малої Доні.

Подяка

Оцим складаємо щиро подяку В. П-ну Климові Правдичеві за першу пересилку на наш місячник 10 нм.

Це прекрасна жертва на Ваші матеріальні умовини і ще краща стаття, яку Ви до того долучили. Поміщуємо її в цілості і прохаємо надсилати інші.

Перший прислав за передплату осередок Амберг. Це подаємо з приємністю до відома, бо там якраз найкращі матеріальні умовини життя.

Нові видання:

В Німеччині вийшла з друку нова книжка С. Побігушій, — Т. Крочак — К. Малий (збірка спогадів) «ДРУЖИНИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ» в 1941-1942 роках. В-во «Наша Книгозбірня».

В книзі описані події творення і бої легіонів, з яких більшість знайшлась опісля в УПА, також описується про учасника і одного з командирів того легіону, Романа Шухевича, пізнішого генерала та начального командира

УПА, та про більшість старшин з легіону, в майбутньому високих командирів УПА або в 1. УД УНА.

Найцікавіша для читача частина, де вперше змальований Роман Шухевич як командир і виховник та товариш зброї авторів. Його постать зображена щиро, із серцем, і таким вояцьким стилем, що з приємністю читається. Рівночасно розуміється слова Черчіля, який писав в своїх споминах про останню війну: «ві рішення історич-

ного масштабу були створені силою волі, яка мимомовно найбільш несприятливих умов перемагала». Так мимомовно найбільш несприятливих умов створився легіон, діяв і дав почин ділам, які ще сьогодні важко оцінити з історичної точки погляду. До того замало джерел, свідків і часу. Ми не на рідних землях. Однак ця книжка є починком до таких студій, це збирання вже перших джерел.

Добре зібрані спомини трьох учасників того легіону від стрільця, на початку його творення, до командира одного з тих легіонів, які описали були злучені. Тут бачимо думку з різних «шарів» того легіону і тому значення таких споминів збільшується. І найдивніше, що мимомовно, що то пишуть різні учасники, які зараз перебувають у різних сторонах світу, провідні думки у всіх однакові, особливо, щодо характеристики стрільців, підстаршин і старшин легіону. З тією характеристикою варто запізнатися. В ній підкреслено те, без чого не може існувати жадне військо, а тим більш повстанце — ідейність, національний фанатизм і карність. Це були головні ціхи того легіону. Це були найбільші вимоги при доборі до легіону і перестерігано підчас його існування.

Дуже цікава характеристика і події співжиття приділені до легіону німецьких старшин і деяких підстаршин. Автори не щадять похвал (мимомовно децю іншого загального описування тих часів) для більшості нім. старшин, частина яких була коротко, але залишила в пам'яті найкращі спомини співжиття. Вони трималися з українцями як рівний з рівним, як товариші по зброї проти спільного ворога москаля чи большевика. Рівночасно дібрано влучних слів для вираження обурення проти одного з них, гауптмана Моха, який затроював життя всім в легіоні, та найцікавіше описано, як вихованці командира легіону, особливо Шухевича пімстилися на тім же Мосі.

Звичайно, хоч спомин пишуть автори, які не мають претензій на полі-

тиків, але вони не можуть проминути політичних думок і хоч би цілі, для якої створився легіон. Про це також докладно написано у вступі, який не підписаний автором, але значучому нашій відносини легко догадатись, хто його написав.

Цікаво і вірно змальовано, якими методами боролися большевицько-московські партизани проти легіону, як підло мордували і знущалися над раненими та якими методами вони воюють. Це варто знати і сьогодні мимомовно, що вже так багато про це є споминів.

Знаменно, що то був перший чужинський легіон при німецькій армії, але й перший, що відмовив послугу тоді, коли німці були на вершині могутності. Як тільки його учасники пізнали, що політика Німеччини абсолютно не дає надії на Самостійність України, вони не зважаючи на наслідки тодішнього режимного реванжу за таке поступовання — відмовляються від дальшої служби на фронті і небаром у більшості стають кадрами УПА.

Та книжка не лише цікава, вона й дуже потрібна кожному воякові і українцеві: умови творення легіону можуть повторитися.

Нам треба докладно знати, які були труднощі при його існуванні і які політичні та тактичні помилки творили тодішні можновладці, щоб в будучині обережно підходити до подібних проблем.

В книжці бачимо цікаві знімки, хоч не під кожною є підписи із зрозумілих причин, або тому, що не було згоди власників.

Розуміється, що не все, про що варто б було згадати, поміщено в тій книжці, до того треба більше джерел і учасників, це має бути лише початок до дальшої праці і більшого слідуючого видання.

Редакція поручає гарячо її прочитати. Характеристичне ще й те, що всі автори зреклися участі в доході за ту книжку і передали його для покриття довгів «Укр. Самостійника».

Веселий куток

ДЕЩО ПРО ФРИДЕРИКА ВЕЛИКОГО

Фридерик Великий заборонив старшинам йти на морський бал. Раз стрів він чи розпізнав, під маскою, одного із своїх старшин на такому балі. Розуміється, що сам Ф. був також в масці.

Ф. підходить до старшини і шепче до вуха: «Маско, я його пізнаю. Він є старшина з Потсдаму». Старшина відповідає також шепотом. «Так є, це правда! Однак псячий хвіст буде той, хто передасть дальше!» «Слово чести, то залишиться між нами», сказав король. Вкоротці пізнав старшина, що то був король і скоренько опустив балеву залу.

На другий день мала відбутись велика військова парада. Той старшина заохотив своїх вояків, щоб добре показали себе і обіцяв їм пива, так багато — скільки лише зможуть випити.

Парада вдалась дуже добре на вдоволення старшини і — короля. Король кличе старшину до себе і нагинається з коня до нього, та й шепче зовсім, так як на балі попереднього дня: «Маско, він є з нинішнім днем авансований на майора» — але псячим хвостом буде той, хто перекаже дальше!».

То залишилось дійсно тайною між ними обома: королем і старшиною, який був авансований на майора.

Аж по році, в річницю того авансу, проголосив король це публично: «З датою цього самого дня, попереднього року, рйтмайстер Зельбіц авансований на майора».

З «Зольддатен цайтунг» число 46)

ЖА Р Т И

— «Слухай, чи ти й донині працюєш головним касіером Київського цукротресту?»

— «Вже з півроку, як не працюю»...

— «І цукротрест проти тебе нічого не має?»

— «Так. Нічого!»...

— «А ти?» —

— «А я проти Цукротресту маю свій власний будинок» —

*

— «Івасик, щоб ти ліпше хотів мати — братика чи сестричку?»

— «А тобі мамо?»

— «Мені однаково!»

— «Якщо тобі однаково, то я хотів би ліпше мати маленьку собачку» —

*

— «Ти... чому так довго не повертався зі школи до хати?»

— «Я допомагав одній панні шукати карбованця» —

— «Такий довгий час?»

— «Так. Бо я тримав свою праву ногу на карбованці доти, доки пані не відійшла» —

*

— «Громадянин в Києві, на Лівашовській шукає советську установу. Звертається до зустрічного. (Розмова ведеться по російськи).

— «Скажіте, пожалуйста, где здесь Госстрах?»

— «Госстрах не знаю где, но госу- жас находится вот там» — відповідає зустрічний, показуючи на НКВД. (Примітка: Тут — гра слів. Гос страх — це державне страхування. Слово «страх» — страхіття, слово — «ужас» — жах.)

*

Селом проходить з крісом советський міліціонер. Помітив, як на стріху сів горобець. Націлився з кріса, стрільнув і запалив хату. З хати вискочив господар — «Рятуйте!... Хата горить... Чому ви стрілом запалили хату? — звертається до міліціонера. — «А чому ти побудував хату під горобцем» — відповідає спокійно міліціонер... — «Мовчи, а то заарештую за контрреволюцію»...

ОГОЛОШЕННЯ

До всіх наших читачів і прихильників

Високошановні Друзі!

Випускаючи це число «Місячник ОУК», Редакція звертається до всіх наших читачів і прихильників з великим проханням розповсюджувати нашу скромну газетку, підтримувати її, листуватись з редакцією, надсилати їй власні зауваги, статті, дописи, спомини, побажання. Зростання газети, поширення її і перехід на нормальний газетний друк в першу і найголовнішу чергу залежить від Вас. Редакція розпочала з нічого.

Але має надію, що наші читачі оцінять ту велику працю, яку вкладає Редакція, щоб видавати наш «Місячник ОУК».

Редакція звертається до всіх наших читачів і прихильників на власне бажання добровільно зголоситись на представника чи кольпортера «Місячника ОУК» у всіх країнах розселення українців.

Всю кореспонденцію просимо спрямовувати на адресу: «Ukrainskij Samostijnyk» (für A. Mukulin), München 2, Dachauerstr. 9/II. Deutschland.

Редакція

«Місячник Об'єднання Українських Комбатантів», Мюнхен, Німеччина

Редагує Колегія.

Редакція застерігає собі право скорочувати статті і правити мову.

Одруження

До нас прислав один українець-воjak американської армії листа з «фельд пост номером». Розуміється, що для редакції то мила несподіванка одержати таке письмо. Подаємо його з приємністю до відома.

«Шановні Пане! Я дуже далеко від Вас і прошу помістити моє оголошення. Просто, шукаю дівчини, з якою мігби я переписуватися. Хай не боїться, що зразу візьме шлюб, бо такого тут на віддалі не можна брати. Хай не лякається, що я старий, бо такий не був би недавно рекрутом. Хай не думає, що я хворий, бо такого не посилають туди, де треба писати фельдпостом. Також не тому шукаю тією дорогою знайомої, що я «оферма», та інакше не міг знайти. Це тому, що в США менш українок. А тому по повороті з відсіля хотів би вже мати таку знайому, щоб могла потім поїхати до США і одружитися з рільником і робітником».

Поміщуємо це перше «матримоніальне», і може воно доведе до щасливо го не-кінця — а початку подружнього життя. Просимо слати на нашу адресу письмо до того вояка і додати значок на летунську пошту до нього. Лише так оплатиться писати туди.

Редакція.

